

آیین نامه اجرائی
دوره دکتری تخصصی Ph.D.
دانشگاه رازی

دستورالعمل دوره دکتری تخصصی مصوب تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی

بهار 1390

به منظور نیل به اهداف علمی و ایجاد بستر مناسب جهت تحولات عظیم فناوری، اجتماعی و اقتصادی به خصوص اهداف برنامه های توسعه و سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران توجه بیشتر به پژوهش و تربیت نیروهای متعهد و متخصص دوره دکتری در صدر اولویت های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار گرفته است.

به منظور دسترسی به این اهداف آئین نامه اجرائی دوره های دکتری تخصصی دانشگاه رازی بر اساس آئین نامه جدید دوره دکتری تدوین شده است. در تنظیم این آئین نامه، هدف های مندرج در ابلاغیه 21/57209 مورخ 1389/9/17 وزارت متبوع در نظر گرفته شده است. این مقررات با توجه به سیاست پر رنگ تر کردن نقش گروه های آموزشی در تصمیم گیری، ارتقاء کیفی رساله ها، تقویت بیشتر نقش اساتید راهنما و افزایش میزان تولیدات علمی در دانشگاه رازی تدوین شده است.

فصل اول - تعاریف

ماده 1: تعاریف

دانشگاه: دانشگاه رازی

دوره دکتری: دوره دکتری تخصصی Ph.D.

دانشکده: هر یک از دانشکده های دانشگاه که طبق مقررات می توانند دوره دکتری برگزار کنند.

گروه آموزشی: کوچکترین واحد آموزشی دانشگاه رازی

دانشجو: پذیرفته شدگان دوره دکتری که مرحله گزینش را طی کرده و در دوره دکتری در دانشگاه رازی ثبت نام کرده اند.

ماده 2: دوره دکتری بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک تحصیلی می انجامد و هدف از برگزاری آن تربیت افرادی است که با نوآوری در زمینه های مختلف علمی و فناوری در راستای رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش موثر باشند. این دوره به دو شیوه "آموزشی - پژوهشی" و "پژوهشی" اجرا می شود.

فصل دوم - شرایط درخواست و پذیرش

ماده 3: داوطلبان ورود به دوره دکتری باید دارای ویژگی های زیر باشند:

الف) داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

ب) داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه ای از یکی از دانشگاههای داخل یا خارج از کشور که حسب مورد به تائید وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

ج) داشتن صلاحیت علمی برای ورود به رشته مورد نظر

تبصره 1: به منظور تعیین صلاحیت علمی ، گروه های آموزشی از میان افراد معرفی شده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور ، تعدادی را مطابق با ظرفیت اعلام شده بر اساس مصاحبه علمی و دستاوردهای علمی پژوهشی انتخاب خواهند کرد.

د) احراز نمره قبولی در یکی از آزمون های زبان خارجی به شرح جدول زیر

حد اقل نمره قابل قبول	آزمون
445	TOFEL
470	TOLIMO
47	MCHE
4/5	آکادمیک
60 از 100 یا معادل آن	امتحان زبان یکی از دانشگاههای معتبر

تبصره 1: مهلت ارائه نمره زبان ، برای دانشجویان ، پیش از امتحان جامع است .

ه) ورود به دوره دکتری محدودیت سنی ندارد.

ماده 4: داوطلب پس از دریافت پذیرش از دانشگاه و نام نویسی در دوره دکتری ، دانشجوی دوره دکتری نامیده می شود.

تبصره 1: ثبت نام نکردن دانشجو در زمان مقرر در هر نیمسال به منزله انصراف وی از ادامه تحصیل است.

ماده 5: مسئولیت راهنمایی دانشجویان از نخستین نیم سال تحصیلی برعهده "استاد راهنما" است. استاد راهنما پیش از ثبت نام، به درخواست دانشجویان طبق مصوبات دانشگاه از میان اعضای هیات علمی دانشگاه انتخاب می شود و با موافقت عضو هیات علمی و تأیید گروه مربوط تعیین می شود.

تبصره 1: در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه، مسئولیت راهنمایی رساله دانشجویان را بیش از یک استاد راهنما به طور مشترک، عهده دار می شوند. سهم مشارکت استادان راهنما به پیشنهاد استاد راهنمای نخست در شورای تحصیلات تکمیلی گروه تعیین می شود، مشروط بر این که استاد راهنمای اول "اصلی" حداقل 60 درصد مسئولیت هدایت رساله را بر عهده داشته باشد.

تبصره 2: در صورت نیاز، به تشخیص استاد یا استادان راهنما یک نفر از اعضای هیات علمی یا سایر متخصصان دارای مدرک دکتری به عنوان "استاد مشاور" تعیین می شود.

تبصره 3: در شرایط خاص و به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، استاد راهنمای دوم می تواند از متخصصان با مدرک دکتری و استاد مشاور حداقل با مرتبه استادیاری، از خارج از دانشگاه نیز انتخاب شوند.

فصل چهارم - مراحل برگزاری دوره دکتری

ماده 6: در شیوه "آموزشی - پژوهشی"، دوره دکتری دارای دو مرحله آموزشی و پژوهشی است. مرحله آموزشی با ثبت نام نخستین نیمسال تحصیلی، آغاز و با ارزیابی جامع پایان می یابد. مرحله پژوهشی پس از مرحله آموزشی شروع و با دفاع از پیشنهاد پژوهشی ادامه می یابد و با تدوین رساله و دفاع از آن به پایان می رسد.

تبصره 1: دانشجویان می توانند پژوهش خود را در مرحله آموزشی آغاز نمایند ولی ثبت نام رسمی برای مرحله پژوهشی و رساله منوط به قبولی در ارزیابی جامع است.

ماده 7: مجموع واحدهای دوره دکتری 36 واحد است. این واحدها در شیوه آموزشی - پژوهشی شامل 12 تا 18 واحد درسی و 18 تا 24 واحد رساله است. شیوه پژوهشی شامل 3 تا 8 واحد درسی و 28 تا 33 واحد رساله است. تعداد واحدها در هر شیوه در برنامه درسی هر رشته تعیین می شود.

تبصره 1: تعیین حداقل و حداکثر واحدهای درسی در شیوه پژوهشی در هر زمانی از دوره تحصیلی با تشخیص و نظر استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی صورت می گیرد.

فصل پنجم - مرحله آموزشی

الف - دوره آموزشی

ماده 8: واحدهای درسی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجویان برای انجام فعالیت های پژوهشی دوره، با درخواست استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی و بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب می شود.

تبصره 1: دانشجویان در دوره آموزشی موظف است در هر نیمسال تحصیلی بین 6 تا 10 واحد درسی از دروس سرفصل را با نظر استادراهنما انتخاب و ثبت نام نمایند. حداقل درس ها بدون در نظر گرفتن واحدهای جبرانی محاسبه می شود.

تبصره 2: حداکثر طول دوره آموزشی در شیوه آموزشی - پژوهشی (18-12 واحد درسی) 3 نیمسال تحصیلی است.

ماده 9: در شرایط خاص و در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه مربوط، دانشجویان موظف است تعدادی از درس های دوره کارشناسی ارشد را حداکثر تا 6 واحد بعنوان "دروس جبرانی" بگذرانند. گذراندن این درس ها اجباری است اما نمره آنها در تعیین میانگین کل محاسبه نمی شود.

تبصره 1: ارائه درس جبرانی در هر حال نباید طول دوره آموزشی را اضافه نماید.

تبصره 2: درس های جبرانی نباید به طور مستقل برای دانشجویان دکتری ارائه شود. (این گونه درس ها معمولاً در دوره های کارشناسی ارشد ارائه می شوند.)

ماده 10: نمره قبولی در هر درس، چه اصلی و چه جبرانی، 14 از 20 و میانگین قابل قبول نمره های درس های گذرانده شده 16 از 20 است. این میانگین بر اساس نمره های درس های گذرانده شده محاسبه می شود و در صورتی که مقدار آن کمتر از 16 باشد دانشجوی مجاز است با نظر استاد راهنما حداکثر در یک نیمسال تحصیلی درس هایی را افزون بر سقف واحدهای درسی برای جبران میانگین کل بگذرانند.

تبصره 1: در مورد درس های تکرار شده، میانگین با توجه به آخرین نمره کسب شده محاسبه میشود. چنانچه دانشجوی یک نمره مردودی و یک نمره قبولی در یک درس داشته باشد، نمره مردودی در کارنامه دانشجوی باقی می ماند، اما در میانگین کلی صرفاً آخرین نمره محاسبه می شود.

تبصره 2: چنانچه میانگین کل نمره های دانشجوی در مدت مجاز مرحله ی آموزشی به 16 نرسد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده 11: غیبت دانشجویان در تمامی برنامه های درسی نباید از سه شانزدهم مجموع ساعت های آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجویان در آن درس صفر در نظر گرفته می شود.

ب - ارزیابی جامع

ماده 12: ارزیابی جامع به مفهوم ارزیابی کلی توانمندی ها و قابلیت های آموزشی و پژوهشی دانشجو برای آغاز فعالیت های پژوهشی است. در این مرحله دانشجو باید با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یا پژوهشکده در یک آزمون از دو یا چند درس اصلی شامل دست کم 50% واحدهای درسی دوره، به انتخاب استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی، شرکت کند. این آزمون باید به گونه ای باشد تا توانمندی تحلیل و استنباط دانشجو از نظر استادان راهنما و مشاور و 3 نفر از اعضای هیات علمی برای آغاز فعالیت پژوهشی به طور رسمی سنجیده شود.

تبصره 1: در مورد دانشجویان ورودی قبل از سال تحصیلی 90-91 بر اساس آیین نامه های مربوطه اقدام خواهد شد.

ماده 13: دانشجویانی که همه درس های مرحله ی آموزشی خود را با موفقیت گذرانده باشند و میانگین کل نمره های آن ها کمتر از 16 نباشد باید در اولین ارزیابی جامع ثبت نام کنند.

تبصره 1: مهلت شرکت در ارزیابی جامع آموزشی برای دانشجویانی که 15 واحد آموزشی می گذرانند تا پایان ترم سوم و برای دانشجویانی که تا 18 واحد آموزشی می گذرانند، تا پایان ترم چهارم است.

تبصره 2: دانشجو موظف است تقاضای شرکت در ارزیابی جامع را پس از تأیید استاد راهنما در آغاز آخرین نیمسال آموزشی به مدیر گروه ارائه دهد. مدیر گروه پس از بررسی تقاضا و پرونده آموزشی دانشجو، موضوع برگزاری ارزیابی جامع را در آخرین نیمسال دوره آموزشی طی نامه ای به دانشجو یادآوری می کند. رونوشت این نامه برای استاد راهنما و معاون پژوهشی / آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده واحد ارسال میشود.

تبصره 3: دانشجو موظف است پس از اتمام مرحله آموزشی در نخستین مرحله ارزیابی جامع که توسط گروه برگزار می شود شرکت کند و در صورت آمادگی نداشتن، درخواستی برای تمدید مهلت شرکت در آزمون با ذکر دلایل موجه (مطابق با آیین نامه آموزشی) و تأیید استاد راهنما به شورای تحصیلات تکمیلی گروه ارائه نماید. این شورا می تواند زمان شرکت دانشجو در ارزیابی جامع را حداکثر برای یک نیمسال تحصیلی، با رعایت سقف زمانی کل دوره دکتری، به تعویق اندازد.

ماده 14: ارزیابی جامع توسط هیاتی مرکب از استادان راهنما و مشاور و سه عضو هیات علمی که

حداقل یک نفر از آنها دارای مرتبه دانشجویی یا استادی و بقیه حداقل مرتبه استادیاری، با حداقل سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی برگزار می شود. این افراد توسط شورای تحصیلات تکمیلی گروه انتخاب و با تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می شوند.

تبصره 1: مدیر گروه آموزشی مربوطه، برگزار کننده و دبیر جلسه های ارزیابی جامع است. در صورتی که وی عضو هیئت 5 نفره نباشد، بدون حق رای در جلسه ها شرکت می کند.

تبصره 2: نظارت بر حسن اجرای مراحل ارزیابی جامع بر عهده مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

تبصره 3: ارزیابی جامع دوبار در سال و براساس برنامه زمان بندی اعلام شده توسط گروه، پس از تایید در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برگزار می شود.

ماده 15: حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع 16 است. نمره ارزیابی جامع به صورت یک نمره مجزا در کارنامه دانشجو ثبت می شود و در میانگین کل نمره ها تاثیر ندارد.

تبصره 1: نمره ارزیابی جامع، باید حداکثر تا 2 هفته بعد از برگزاری آن به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود.

تبصره 2: مدیر گروه باید نتیجه های قبولی یا ردی در ارزیابی جامع را به صورت کتبی به اطلاع دانشجو برساند.

تبصره 3: دانشجویانی که میانگین کل نمره ارزیابی جامع آنها در نوبت اول کم تر از 16 باشد، تنها یک بار دیگر می توانند با رعایت حدنصاب سنوات در ارزیابی جامع شرکت نمایند و حد نصاب تبصره 1 ماده 13 را کسب نمایند. در صورتی که این حد نصاب در نوبت دوم کسب نشود، دانشجو از ادامه ی تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره 4: اگر دانشجو تنها به دلیل آماده نبودن و نه با ارائه دلایل مستند و موجه (مطابق با آیین نامه آموزشی)، در نخستین آزمون جامع که توسط گروه برگزار می شود شرکت نکند، یک نوبت از دو نوبت تبصره 3 ماده 14 را از دست می دهد.

تبصره 5: طول مدت مجاز مرحله آموزشی تا پایان ارزیابی جامع 3 تا 4 نیمسال تحصیلی است. در صورت عدم قبولی در ارزیابی جامع، یک نیمسال به این مدت افزوده خواهد شد. چنانچه دانشجو نتواند در این مدت ارزیابی جامع را با موفقیت به پایان برساند، از ادامه تحصیل محروم می شود.

فصل ششم - مرحله پژوهشی

ماده 16: تصویب موضوع پیشنهادی رساله

الف) دانشجو می تواند از بدو ورود موضوع پیشنهادی طرح پژوهشی خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند.

ب) مهلت تصویب موضوع پیشنهادی در شیوه آموزشی - پژوهشی تا پایان نیمسال سوم است. دانشجو باید پیش از پایان این مهلت مقرر فرم تصویب موضوع پیشنهادی طرح پژوهشی خود را با هماهنگی با استاد راهنما تکمیل کند و جهت طرح و تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی گروه به مدیر گروه مربوطه ارائه دهد.

تبصره 1: تغییر موضوع طرح پیشنهادی رساله تا پیش از ثبت نام واحد رساله امکان پذیر است.

ج) در شیوه پژوهشی، دانشجو موظف است همزمان با پذیرش و از همان نیمسال اول، موضوع پیشنهادی پژوهشی خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند.

ماده 17: دفاع از طرح پیشنهادی در شیوه آموزشی - پژوهشی

الف) دانشجو باید در مهلت مقرر در نیمسال پس از قبولی در ارزیابی جامع، برای طرح پیشنهادی پژوهشی نام نویسی کند. در این صورت تا پایان این نیمسال پس از اخذ مجوز از تحصیلات تکمیلی دانشگاه، می تواند از پیشنهاد پژوهشی خود در حضور هیئت داوران دفاع نماید.

تبصره 1: اگر ارزیابی جامع در نیمسال چهارم برگزار شود، تصویب پیشنهاد پژوهشی در نیمسال پنجم انجام خواهد شد و در صورت عدم قبولی در ارزیابی جامع نیمسال چهارم، زمان تصویب، نیمسال ششم است.

تبصره 2: در هر صورت، مهلت تصویب پیشنهاد پژوهشی حداکثر تا پایان سال سوم دوره است.

ب) دانشجو موظف است پس از قبولی در ارزیابی جامع و قبل از اتمام مهلت مقرر، در نخستین فرصت جهت تصویب پیشنهاد پژوهشی خود اقدام نماید.

ج) دانشجوی پس از تدوین پیشنهاد پژوهشی، باید فرصت درخواست تصویب پیشنهاد پژوهشی را همراه با نامه معرفی هیئت داوران پیشنهادی استاد راهنما، شامل 3 داور داخلی، 3 داور خارجی و 3 نسخه از پیشنهاد را به مدیر گروه ارائه دهد. داوران از اعضای هیات علمی در رشته های مربوط با درجه حداقل استادیاری که دست کم یک نفر از آنها دانشیار یا استاد است انتخاب و پیشنهاد می شوند.

د) موضوع برگزاری جلسه دفاع پیشنهادی پژوهشی و نام هیات داوران پیشنهادی استاد راهنما پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی گروه، در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده طرح و پس از تایید و انتخاب 2 داور داخلی و 1 داور خارجی از میان داوران پیشنهادی گروه، جهت اخذ مجوز دفاع به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می شود.

ه) مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ضمن معرفی نماینده (ناظر) خود، مجوز برگزاری جلسه دفاع را صادر و به دانشکده مربوطه اعلام می کند.

تبصره 3: نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه بدون حق رای، ناظر بر حسن اجرای جلسه دفاع خواهد بود.

و) مدیر گروه پیشنهاد پژوهشی را به منظور ارسال برای داوران انتخابی به دانشکده تحویل می دهد.

ماده 18: جلسه دفاع از طرح پیشنهادی پس از دریافت پاسخ مثبت داور خارجی و دست کم یک داور داخلی و با حضور استاد راهنمای اول و با حضور استادان راهنما و مشاور و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه تشکیل می شود.

ماده 19: ناظر تحصیلات تکمیلی موظف است فرم داوری را در اختیار داوران قرار داده و نتیجه دفاعیه را تا روز بعد از برگزاری جلسه دفاع به همراه فرم گزارش ناظر به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

ماده 20: مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه نتیجه نهایی را به صورت کتبی به دانشجوی اعلام و رونوشت آن را برای واحد و استادان راهنما و مشاور ارسال می کند.

ماده 21: در صورتی که دانشجو در فرصت تعیین شده از پیشنهاد پژوهشی خود دفاع نماید، میتواند زمان دفاع را با موافقت استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر به مدت یک نیمسال تحصیلی با رعایت تبصره 25 ماده 18 به تعویق اندازد.

ماده 22: موفقیت دانشجو در دفاع از پیشنهاد پژوهشی به منزله ی تصویب آن است و در این صورت ثبت نام رساله ی دانشجو در نیمسال های بعد از آن انجام می شود.

ماده 23: در صورتی که دانشجو نتواند در مهلت مقرر (با رعایت ماده 22) دفاع کند و یا دفاع موفق نداشته باشد، از ادامه تحصیل محروم میشود ، و با درخواست کتبی می تواند گواهی مبنی بر گذراندن دوره آموزشی دریافت نماید.

ماده 24: تمام فعالیت های پژوهشی دانشجو، در مرحله ی پژوهشی و تدوین رساله، باید با هدایت و نظارت استاد یا استادان راهنما صورت گیرد. دانشجو موظف است هر نیمسال گزارش پیشرفت کار خود را به تایید استاد (یا استادان) راهنما برساند تا جهت درج در پرونده دانشجو و انجام مراحل اداری ثبت نام در نیمسال های بعد، از طریق مدیر گروه به دانشکده و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود.

ماده 25: دفاع از رساله

الف) دست کم شش ماه بعد از تصویب پیشنهاد پژوهشی ، دانشجو میتواند از پایان نامه ی خود دفاع نماید

ب) دانشجو پس از تدوین رساله و تایید استاد راهنما و به شرط کفایت دستاورد های علمی رساله اعم از انتشار مقاله در مجله ها و همایش های معتبر، ثبت اختراع ، تولید دانش فنی ، آثار بدیع هنری و مانند آن ، موظف است در حضور هیات داوران از رساله ی خود دفاع کند.

تبصره 1: پیش از دفاع ارائه یک مقاله چاپ یا پذیرفته شده برای چاپ در یکی از مجله های علمی - پژوهشی مورد قبول وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری ضروری است. مقاله های فوق باید برگرفته از پژوهش پایان نامه دوره دکتری باشد .

تبصره 2: در مقاله های چاپ شده نام دانشجو باید با نام دانشگاه رازی همراه شده باشد.

تبصره 3: در شرایط خاص و با تایید هیات داوران و شورای تحصیلات تکمیلی موسسه، (تولید دانش فنی، ثبت اختراع تایید شده توسط سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران و آثار بدیع هنری) می تواند جایگزین چاپ مقاله در شیوه آموزشی - پژوهشی شود.

ماده 26: دانشجو پس از تدوین پایان نامه باید فرم های درخواست صدور مجوز دفاع خود را همراه با رساله و مقاله یا مقالات چاپ شده برگرفته از آن، با رعایت تبصره 1 ماده 26، به مدیر گروه ارائه دهد تا پس از طرح و تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی گروه به دانشکده ارسال شود.

تبصره 1: ترکیب هیات داوران دفاع از رساله همان ترکیب تعیین شده برای جلسه دفاع طرح پیشنهادی است.

تبصره 2: در صورتی که هنگام دفاع رساله یک یا چند تن از داوران تعیین شده در بند "ه" ماده 18 به هر دلیل نتواند داوری رساله را انجام دهند، داور جایگزین توسط استاد راهنما پیشنهاد و در شورای تحصیلات تکمیلی گروه به دانشکده معرفی می شود.

ماده 27: موضوع برگزاری جلسه دفاع از رساله پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی گروه، در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده طرح و پس از تایید به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می شود.

ماده 28: دانشکده مربوطه واحد موظف است، دست کم یک ماه پیش از برگزاری دفاع از رساله دانشجو، فرم درخواست دفاع یاد شده را همراه با رساله و مقاله های برگرفته از آن (با رعایت ماده 26) به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید. مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ضمن معرفی نماینده (ناظر) تحصیلات تکمیلی دانشگاه، مجوز برگزاری جلسه دفاع را صادر و به دانشکده اعلام می نماید.

تبصره 1: دانشجو موظف است پیش از پایان مهلت تحصیلی، رساله خود را که به تایید استاد راهنما رسیده، برای انجام مراحل دفاع به گروه آموزشی تحویل دهد. در این حال چنانچه دفاع از رساله صرفاً به دلیل طولانی شدن مراحل اداری، و نه به دلیل ضرورت انجام اصلاحات علمی، بیش از یک ماه به طول بیانجامد، مدت مازاد جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

ماده 29: جلسه دفاع با حضور مدیر گروه ، استاد (استادان) راهنما و مشاور ، داوران تعیین شده، و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه تشکیل می شود. دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از فعالیت پژوهشی خود ارائه و از آن دفاع نماید.

تبصره 1: نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه، بدون حق رای، ناظر بر حسن اجرای جلسه دفاع خواهد بود.

ماده 30: ارزیابی رساله

الف) ارزیابی رساله براساس کیفیت علمی پژوهش انجام شده، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از یافته های پژوهشی و نحوه نگارش رساله انجام می شود و نتیجه آن به یکی از دو صورت قبول (با درجه عالی ، بسیار خوب، خوب) و یا غیر قابل قبول اعلام می شود. ملاک تصمیم گیری در خصوص قبولی رساله، رای موافق دست کم دوسوم از اعضای هیئت داوران است.

ب) در صورتی که هیئت داوران رای به قبولی دفاعیه صادر کنند، درجه قبولی به ترتیب ذیل امتیاز بندی می شود:

عالی	19-20
بسیار خوب	17/5-18/99
خوب	16-17/49

تبصره 1: نمره رساله در محاسبه معدل دانشجو تاثیر ندارد.

تبصره 2: چنانچه رساله دانشجو "غیر قابل قبول" ارزیابی شود، بنا به تشخیص داوران، دانشجو مجاز است رساله را طبق نظر داوران اصلاح و فقط برای یک بار دیگر از آن دفاع کند به شرط اینکه طول دوره تحصیل از حداکثر مجاز تحصیل بیشتر نشود.

ماده 31: دانشجو پس از گذراندن مرحله آموزشی و پژوهشی و کسب درجه ی "قبول" از رساله خود، دانش آموخته دوره دکتری شناخته می شود و به دریافت درجه دکتری Ph.D. با رتبه به دست آمده نایل می شود.

فصل هفتم - سایر مقررات

ماده 32: مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری در هر شیوه دست کم سه سال و نیم و حداکثر چهار سال و نیم است و در صورت ضرورت به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی به این مدت افزوده می شود.

تبصره 1: در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیر قابل پیش بینی در مدت مجاز موفق به اتمام تحصیل نشود به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو، کمیسیون بررسی موارد خاص با حضور استاد راهنما، وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیت های علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم گیری قطعی خواهد کرد.

ماده 33: در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می شود:

الف) میانگین کل نمره درس های گذرانده شده (با رعایت تبصره 1 ماده 10) کمتر از 16 شود.

ب) صلاحیت علمی دانشجو پس از دو بار ارزیابی جامع (با رعایت تبصره 3 ماده 15) احراز نشود.

ج) صلاحیت علمی دانشجو برای استمرار فعالیت پژوهشی (با رعایت ماده 22) احراز نشود.

د) رساله دانشجو (با رعایت تبصره 2 ماده 31) " غیر قابل قبول " ارزیابی شود.

ه) مدت مجاز تحصیل (با رعایت تبصره 1 ماده 33) به پایان برسد.

تبصره 1: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری دانشگاه می تواند با رعایت ضوابط و مقررات مربوط گواهینامه ای را بر اساس کارنامه تحصیلی دانشجو صادر کند و در اختیار وی قرار دهد.

ماده 34: دانشجوی دوره دکتری باید به طور تمام وقت به تحصیل پردازد تا بتواند از مزایای دانشجویی دکتری برخوردار شود. دانشجو موظف است در زمان هایی که گروه تعیین می کند در دانشگاه حضور یابد و به انجام برنامه آموزشی و پژوهشی خود اقدام نماید. دانشجویی که رابطه استخدامی (رسمی یا پیمانی) با سازمانهای دولتی دارد باید موافقت بالاترین مقام سازمان مربوط را

برای ادامه تحصیل کسب کند، در غیر این صورت مسئولیت هر گونه اقدام قانونی توسط دانشگاه متوجه شخص دانشجو خواهد بود.

ماده 35 : دانشجو می تواند در طول مدت مجاز خود حداکثر دو نیمسال تحصیلی با کسب موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات استفاده کند.